

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2024. április 10.*ⁱ

„Állami támogatások – A szennyvízgyűjtés után fizetendő díjak rendszere – Az előzetes vizsgálati szakasz végén az állami támogatás hiányát megállapító határozat – A pártatlanság követelménye – Objektív pártatlanság – Az »előny« fogalma – A piacgazdasági magánszereplő elve – A többletjövedelmezőség előzetes elemzése – Az »állami támogatás« fogalmáról szóló bizottsági közlemény”

A T-486/18. RENV. sz. ügyben,

a **Danske Slagtermestre** (székhelye: Odense [Dánia], képviseli: H. Sønderby Christensen ügyvéd)

felperes

az **Európai Bizottság** (képviselek: I. Barcew, C. Vang és P. Němečková, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Dán Királyság** (képviselek: M. Søndahl Wolff, C. Maertens, J. Kronborg és M. Jespersen, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: D. Spielmann elnök, I. Gâlea (előadó) és Tóth T. bírák,

hivatalvezető: H. Eriksson tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára,

tekintettel a 2022. június 30-i Danske Slagtermestre kontra Bizottság ítéletre (C-99/21 P, EU:C:2022:510),

tekintettel a 2023. szeptember 26-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: dán.

Ítéletet

1 Az EUMSZ 263. cikkén alapuló keresetében a felperes, a Danske Slagtermestre az SA.37433 (2017/FC) – Dánia állami támogatással kapcsolatban 2018. április 19-én hozott, C(2018) 2259 final bizottsági határozat (a továbbiakban: megtámadott határozat) megsemmisítését kéri.

A jogvita előzményei

- 2 A felperes szakmai egyesület, amely állítása szerint kis hentesüzleteket, vágóhidakat, nagykereskedőket és feldolgozókat képvisel Dániában.
- 3 A felperes 2013. szeptember 26-án panaszt nyújtott be az Európai Bizottsághoz azzal az indokkal, hogy a Dán Királyság a lov nr. 902/2013 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (Betalingsstruktur for vandafledningsbidrag, bemyndigelse til opgørelse af særbidrag for behandling af særlig forurennet spildevand m.v.) (a szennyvíztisztítást végző szolgáltatók számára fizetendő díjakra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló törvény módosításáról szóló 902/2013. sz. törvény [(a szennyvíz elvezetéséért fizetendő díj szerkezete, a különösen szennyezett szennyvíz tisztításáért rendkívüli díj bevezetésének engedélyezése stb.]) elfogadásával a szennyvíz tisztításáért fizetendő díjak csökkentése útján állami támogatást nyújtott a nagy vágóhidak javára.
- 4 E törvény hatálybalépését megelőzően a lov nr. 633/2010 om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. (a szennyvízgyűjtést és -tisztítást végző szolgáltatók számára fizetendő díjakra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 633/2010. sz. törvény) egységes köbméterenkénti díjat írt elő az ugyanahhoz a szennyvíztisztító telephez csatlakozó valamennyi vízfogyasztó számára, tevékenységi körtől és fogyasztástól függetlenül. A 902/2013. sz. törvény „sávosan” degresszív rendszert vezetett be, amely a szennyvíz köbméterenkénti díját a kibocsátott szennyvíz mennyiségétől függően állapítja meg (a továbbiakban: sávos rendszer).
- 5 A sávos rendszert a következőképpen alakították ki:
- az 1. sáv ingatlanonként legfeljebb évi 500 m³ vízfogyasztásnak felel meg;
 - a 2. sáv ingatlanonként évi 500 m³ és 20 000 m³ közötti vízfogyasztásnak felel meg, és
 - a 3. sáv ingatlanonként évi 20 000 m³-t meghaladó vízfogyasztásnak felel meg.
- 6 Az egyes sávok esetében a köbméterdíjat a következőképpen kell meghatározni:
- a 2. sáv köbméterdíja 20%-kal alacsonyabb, mint az 1. sáv díja;
 - a 3. sáv köbméterdíja 60%-kal alacsonyabb, mint az 1. sáv díja.
- 7 A sávos rendszer keretében a 3. sávba tartozó fogyasztók tehát először az 1. sáv díját fizetik meg, amíg vízfogyasztásuk meg nem haladja az 500 m³-t. Ezután a 2. sáv díját fizetik meg, amíg a fogyasztásuk meg nem haladja a 20 000 m³-t, és végül a 3. sávra meghatározott díjszabás szerint fizetik meg a szennyvízdíjat.

- 8 2013. október 10. és 2017. szeptember 12. között a Bizottság információkat gyűjtött és cserélt a panasszal kapcsolatban a fellebbezővel és a Dán Királysággal. 2014. július 23-án és 2016. február 25-én a Bizottság előzetes értékelő leveleket küldött a felperesnek, amelyekben úgy foglalt állást, hogy a szóban forgó intézkedés nem minősül állami támogatásnak.
- 9 2018. április 19-én a Bizottság elfogadta a megtámadott határozatot, amelyben megállapította, hogy a 902/2013. sz. törvény által bevezetett díj (a továbbiakban: szennyvíztisztítási díj) nem biztosít semmilyen előnyt a meghatározott vállalkozásoknak, és így nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.
- 10 E következtetést a Bizottság azzal a megállapítással támasztotta alá, hogy egy piacgazdasági magánszereplő is a sávos rendszert alkalmazta volna. E tekintetben a megtámadott határozat 36. pontjában a Bizottság először is megállapította, hogy mivel a sávos rendszer minden használó számára hozzáférhető és nem egy bizonyos végső használót kiszolgáló infrastruktúra díjszabására vonatkozik, az [EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében említett „állami támogatás” fogalmáról szóló közleménye (HL 2016. C 262., 1. o., a továbbiakban: 2016. évi közlemény) 228. pontja alapján megvizsgálja, hogy a dán szennyvíztisztító telepek használói az előzetes vizsgálat szerint a szennyvíztisztítási díjon keresztül progresszíven hozzájárultak-e ezen telepek jövedelmezőségéhez. Ugyanezen határozat 37. és 38. pontjában azt is jelezte, hogy ez akkor lenne így, ha az említett díj középtávon lehetővé tenné a többletköltségeik fedezését.
- 11 Ezt követően a megtámadott határozat 39. és 40. pontjában a Bizottság „észszerűnek” ítélte a dán hatóságok azon megközelítését, amely szerint a szennyvíztisztító telepek költségei 80%-ban állandó költségekből és 20%-ban változó költségekből állnak, amelyek közül az előbbit egyenlően kell megosztani valamennyi használó között, míg az utóbbit az érintett használóra lehet terhelni. Az említett határozat 41. pontjában a Bizottság megállapította, hogy a 2. és 3. sávnak megfelelő díjak magasabbak, mint az említett telepek teljes költsége, és ez akkor is így maradna, ha az állandó és változó költségek aránya nem 80/20, hanem például 70/30 lenne. Ugyanezen határozat 42. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy a dániai szennyvíztisztító telepek használói a 2016. évi közlemény 228. pontja értelmében a sávos rendszer alapján meghatározott szennyvíztisztítási díjon keresztül járultak hozzá a jövedelmezőségükhöz.
- 12 Végül a megtámadott határozat 43–45. pontjában a Bizottság jelezte, hogy a szennyvíztisztítási díj emelése esetén a nagyvállalkozásoknak lehetőségük lenne arra, hogy leváljanak a meglévő szennyvíztisztító telepek hálózatáról, és saját telepeket hozzanak létre, amely esetben e nagyvállalkozásoknak nem kell többé megfizetniük az említett díjat.
- 13 A 2020. december 1-jei Danske Slagtermestre kontra Bizottság végzésével (T-486/18, nem tették közzé, a továbbiakban: eredeti végzés, EU:T:2020:576) a Törvényszék a keresetet mint elfogadhatatlant elutasította azzal az indokkal, hogy a felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval.
- 14 A 2022. június 30-i Danske Slagtermestre kontra Bizottság ítéletével (C-99/21 P, a továbbiakban: fellebbezés tárgyában hozott ítélet, EU:C:2022:510) a Bíróság hatályon kívül helyezte az eredeti végzést.
- 15 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikke első bekezdésének megfelelően a Bíróság úgy ítélte meg, hogy rendelkezik a kereset elfogadhatóságáról való végleges döntéshez szükséges információkkal. E tekintetben megállapította, hogy a megtámadott határozat az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett, végrehajtási intézkedéseket maga után nem vonó rendeleti

jellegű jogi aktus. A Bíróság tehát kimondta, hogy a felperes, mivel a megtámadott határozat közvetlenül érinti, perbeli legitimációval rendelkezik e határozat megtámadására, és hogy a Törvényszékhez benyújtott, a határozat megsemmisítése iránti jelen kereset elfogadható.

- 16 A Bíróság a költségekről nem határozott, és az ügyet érdemi vizsgálat céljából visszautalta a Törvényszék elé.

A felek kérelmei

- 17 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 18 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet;
 - a felperest kötelezze a költségek viselésére.
- 19 A Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozó Dán Királyság azt kéri, hogy a Törvényszék utasítsa el a keresetet.

A jogkérdésről

- 20 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a fellebbezés tárgyában hozott ítéletben a Bíróság jogerősen kimondta, hogy a felperes által benyújtott kereset elfogadható (lásd a fenti 15. pontot).
- 21 A felek által a kereset elfogadhatóságával kapcsolatban előadott érvekről tehát már nem szükséges határozni, és azokat a jogalapokat kell megvizsgálni, amelyekkel a felperes a megtámadott határozat megalapozottságát vitatja.
- 22 E tekintetben a felperes keresetének alátámasztására hét jogalapra hivatkozik, amelyek lényegében a következőkön alapulnak: az első az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 41. cikke (2) bekezdésének a) pontjában foglalt kontradiktórius eljárás elvének megsértésén, a második a Charta 41. cikkének (1) bekezdésében biztosított, mindenkit megillető azon jog megsértésén, hogy ügyeit az Európai Unió intézményei részrehajlás nélkül intézzék, a harmadik az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésén, mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szennyvíztisztítási díj semmilyen előnyt nem biztosított, a negyedik azon, hogy ez az előny szelektív, az ötödik azon, hogy a sávos rendszer a dán államnak tulajdonítható, és hogy azt állami forrásból nyújtották, a hatodik a verseny akadályozásán, a hetedik pedig a tagállamok közötti kereskedelem érintettségén.
- 23 A Törvényszék szerint először a második jogalapot kell megvizsgálni, amely lényegében a pártatlanság követelményének megsértésére vonatkozik.

A pártatlanság követelményének megsértésére alapított második jogalapról

- 24 Második jogalapjában a felperes azt állítja, hogy a Bizottság megsértette a Charta 41. cikkének (1) bekezdésében előírt pártatlanság követelményét azon összeférhetlenségi helyzet miatt, amelyben a Bizottságnak a megtámadott határozatot aláíró, a versenypolitikáért felelős tagja (a továbbiakban: a Bizottság szóban forgó tagja) volt. E tekintetben előadja, hogy az említett tag a dán kormányon belül gazdasági és belügyminiszterként, miniszterelnök-helyettesként és a kormány koordinációs bizottságának tagjaként részt vett a 902/2013. sz. törvény kidolgozásában. A felperes szerint a Bizottság megsértette az eljárási szabályzatának (HL 2000. L 308., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 213. o.) és az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódexről szóló, 2018. január 31-i határozatának (HL 2018. C 65., 7. o.) egyes rendelkezéseit.
- 25 A Bizottság a második jogalap elutasítását kéri. Álláspontja szerint először is a 902/2013. sz. törvény kidolgozásáért a környezetvédelmi miniszter, nem pedig a Bizottság szóban forgó tagja volt felelős. Másodsor, irreleváns a kormány koordinációs bizottságának tagjaként betöltött szerepe, hiszen egy törvénytervezetnek az említett bizottság általi jóváhagyása egyszerűen azt jelenti, hogy a kormány benyújtja a törvénytervezetet a dán parlamentnek. Harmadsor, ha a szóban forgó bizottsági tagnak nincs a feladatai független ellátását befolyásoló személyes érdeke – így különösen olyan, amely a számára, a házastársa vagy az egyenesági rokonai számára potenciálisan jelentkező előnyhöz vagy haszonhoz fűződik – nem áll fenn a magatartási kódex 2. cikkének (6) bekezdése értelmében vett összeférhetlenség. Negyedsor, a Bizottság hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 250. cikk és a magatartási kódex 2. cikkének (4) bekezdése értelmében a biztosok testület a határozatait a biztosok többségével fogadja el, így egyetlen tagjának sem lehet meghatározó befolyása egy határozat elfogadására.
- 26 A Charta 41. cikkének (1) bekezdése kimondja többek között, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül intézzék.
- 27 E tekintetben ki kell emelni, hogy az intézményeket, szerveket és hivatalokat feladatuk végzése során terhelő pártatlansági követelmény az egyenlő bánásmód biztosítását célozza, amely az Unió alapját képezi. Tekintettel a függetlenség és integritás garantálásának alapvető jelentőségére az uniós intézmények, szervek és hivatalok belső működését és kifelé mutatott képét illetően, a pártatlansági követelmény kiterjed minden olyan körülményre, amelyet a tisztviselőnek vagy alkalmazottnak, akinek egy ügyben állást kell foglalnia, észszerűen úgy kell tekintenie, mint amely harmadik személyek szemében alkalmasnak tűnhet az e tárggyal kapcsolatos függetlenségének csorbítására (2019. március 27-i August Wolff és Remedia kontra Bizottság ítélet, C-680/16 P, EU:C:2019:257, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 Az említett intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek kötelesek tehát megfelelni a pártatlanság követelményének, különösen az objektív pártatlanságra vonatkozó elemét illetően, amely szerint az érintett intézménynek elegendő garanciát kell nyújtania ahhoz, hogy kizárjon az esetleges elfogultságra vonatkozó minden jogos kétséget (2019. március 27-i August Wolff és Remedia kontra Bizottság ítélet, C-680/16 P, EU:C:2019:257, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és itt a látszatnak is lehet jelentősége (lásd ebben az értelemben: 2019. november 19-i A. K. és társai [A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége] ítélet, C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982, 128. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 29 E tekintetben az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy annak bizonyítása céljából, hogy az igazgatási eljárásban eljáró szervezet nem kínál elégséges garanciákat egy esetleges elfogultságra vonatkozó minden jogos kétség kizárásához, nem követelmény a pártatlanság hiányának bizonyítása, hanem az is elegendő, hogy az e tekintetben fennálló jogos kétséget ne lehessen eloszlatni (2021. október 21-i Parlament kontra UZ ítélet, C-894/19 P, EU:C:2021:863, 54. pont; lásd még ebben az értelemben: 2019. március 27-i August Wolff és Remedia kontra Bizottság ítélet, C-680/16 P, EU:C:2019:257, 37. pont).
- 30 A Bíróság már kimondta, hogy egy bizottság objektív pártatlansága sérülhet, ha egyik tagja esetében – az említett tag személyes magatartásától függetlenül – összeférhetlenséget eredményezhet a feladatok közötti átfedés (lásd ebben az értelemben: 2019. március 27-i August Wolff és Remedia kontra Bizottság ítélet, C-680/16 P, EU:C:2019:257, 30. pont).
- 31 A jelen ügyben a felperes lényegében a Bizottság szóban forgó tagjának objektív pártatlanságát vitatja, hangsúlyozva, hogy ez utóbbi egyrészt a dán kormányon belüli feladatai révén részt vett a 902/2013. sz. törvény elfogadásában, másrészt pedig „teljes közigazgatási felelősséget” vállalt a panasz elbírálásáért és a megtámadott határozat elfogadásáért.
- 32 Elsősorban, amint azt a Bizottság hangsúlyozza, egyrészt igaz, hogy a 902/2013. sz. törvény elfogadását eredményező tervezetet nem a Bizottság szóban forgó tagja, hanem a dán környezetvédelmi miniszter nyújtotta be, másrészt pedig az, hogy az említett törvényt a dán parlament tagjainak többségi szavazatával fogadták el.
- 33 Először is azonban nem vitatott, hogy a Bizottság szóban forgó tagja, mielőtt betöltötte volna ezt a pozíciót, a 902/2013. sz. törvény alapjául szolgáló tervezet benyújtásának és elfogadásának időpontjában belügyminiszter és gazdasági miniszter volt, vagyis a dán kormányban vezető tisztséget töltött be. Ezenkívül az sem vitatott, hogy ugyanebben az időszakban az említett tag a Dán Királyság miniszterelnök-helyettese és a kormány koordinációs bizottságának tagja is volt. Ez a tag tehát, mielőtt a Bizottság tagja lett, különösen fontos pozíciót töltött be a dán kormányon belül.
- 34 Másodszor, meg kell jegyezni, hogy a 902/2013. sz. törvény célja a víz díjszabására vonatkozó hatályos szabályok módosítása volt, és ezért olyan intézkedéseket tartalmazott, amelyek a magánszemélyek és vállalkozások kiadásaira, például a szennyvíztisztítási díjra kívántak hatást gyakorolni. Észszerűen feltételezhető azonban, hogy az ilyen intézkedéseket a gazdaságért felelős miniszterrel, azaz a Bizottság szóban forgó tagjával egyetértésben javasolták. Egyébiránt az említett törvény az akkori dán kormány átfogó, „dániai növekedési terv” elnevezésű cselekvési tervének része volt.
- 35 Harmadszor, a felperes által benyújtott újságcikkből kitűnik, hogy 2013. február 26-án a Bizottság szóban forgó tagja a dán kormány nevében a miniszterelnökkel, a pénzügyminiszterrel és az adóügyi miniszterrel együtt részt vett a 902/2013. sz. törvény alapjául szolgáló tervezetet is tartalmazó cselekvési terv bemutatására vonatkozó sajtótájékoztatón. Közelebbről, egyrészt a sajtótájékoztatón a Bizottság szóban forgó tagja kijelentette, hogy „a kormány nagyon egyértelmű jelzést fog küldeni a vállalkozásoknak”, és hogy „nem fog újabb általános adó- és vámemeléseket kivetni a vállalkozásokra”. Másrészt ugyanezen a sajtótájékoztatón a Bizottság szóban forgó tagja azt is kifejtette, hogy „a társasági adó csökkentése mellett [...] bizonyos adókedvezmények bevezetésére is sor fog kerülni, így különösen [...] a szennyvízadó csökkentésére”.

- 36 Így a Bizottság szóban forgó tagja nemzeti szinten, nyilvánosan és kifejezetten a szennyvíztisztítási díj csökkentése mellett foglalt állást.
- 37 E tényezőkre tekintettel jogosan állapítható meg, hogy a Bizottság szóban forgó tagjának érdeke fűződött ahhoz, hogy a 902/2013. sz. törvény szerinti szennyvíztisztítási díjat – amely a szennyvíztisztítás díját a legnagyobb fogyasztók esetében csökkentő intézkedés – ne vitassák amiatt, hogy az az állami támogatásokra vonatkozó uniós jogi szabályok alapján jogellenes.
- 38 Másodsorban meg kell tehát vizsgálni, hogy a Bizottságon belüli, a megtámadott határozat elfogadásához vezető közigazgatási eljárás megfelelő garanciákkal rendelkezik-e annak kizárásához, hogy az ilyen érdek következtében a pártatlanság követelményének megsértése miatt sérüljön az említett eljárás.
- 39 E tekintetben kétségtelen, hogy – amint arra a Bizottság hivatkozik – az EUMSZ 250. cikk szerint a Bizottság a határozatait tagjainak többségével hozza meg, így a Bizottság szóban forgó tagjának nem volt döntő szavazata a megtámadott határozat elfogadásakor.
- 40 Ez nem változtat azon, hogy az EUMSZ 248. cikk értelmében „a Bizottságra háruló feladatok csoportosításáról és a Bizottság tagjai közötti elosztásáról az elnök dönt”, mivel az elnök „e feladatok elosztását a Bizottság hivatali ideje alatt megváltoztathatja”. Pontosabban a Bizottságnak a 2010. február 24-i 2010/138/EU, Euratom bizottsági határozattal (HL 2010. L 55., 60. o.) módosított eljárási szabályzata 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdése értelmében „az elnök a Bizottság tagjai számára külön tevékenységi területeket jelöl ki, amelyek vonatkozásában különösen felelősek a Bizottság munkájának előkészítéséért és a Bizottság határozatainak végrehajtásáért”.
- 41 Így a Bizottságon belüli határozathozatal testületi jellege ellenére a Bizottság szóban forgó tagja mint a versenyügyekért felelős tag kifejezetten felelős volt a megtámadott határozat előkészítéséért, amit egyébként a Bizottság is megerősített a tárgyaláson azzal a kijelentésével, hogy ezt a tagot terheli a „teljes felelősség az e határozatra vonatkozó javaslat előkészítéséért”. Ebben a tekintetben az előkészítő szerep fontos szerepet játszik a Bizottság által végül elfogadott határozatban (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2019. március 27-i August Wolff és Remedia kontra Bizottság ítélet, C-680/16 P, EU:C:2019:257, 33. pont).
- 42 Ezt az értékelést – különösen a harmadik személyek szemében – megerősíti az a lényegében a felperes által hangsúlyozott tény, hogy a Bizottság szóban forgó tagja a megtámadott határozat egyetlen aláírója.
- 43 A fentiekből következik, hogy a 902/2013. sz. törvényhez fűződő érdekei ellenére (lásd a fenti 37. pontot) a Bizottság szóban forgó tagjának különleges felelőssége volt a megtámadott határozat meghozatalához vezető közigazgatási eljárásban, amely az említett törvény szerinti intézkedésnek az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján történő vizsgálatára vonatkozott.
- 44 Márpedig a látszatot tekintve egy ilyen helyzet a harmadik személyek szemében – a Bizottság szóban forgó tagjának személyes magatartásától függetlenül – alkalmas arra, hogy jogos kétséget ébresszen e tag esetleges elfogultsága kapcsán. Ezenkívül a Bizottság nem terjesztett elő semmilyen olyan bizonyítékot, amely kétségbe vonhatná a felperes állításait az így keletkezett

kétség eloszlátása érdekében. Következésképpen, a fenti 28–30. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat meghozatalához vezető eljárás nem nyújtott elegendő garanciát az objektív pártatlanság tekintetében.

- 45 A második jogalapnak tehát teljes egészében helyt kell adni. Ennélfogva nem szükséges megvizsgálni egyrészt a felperes által e jogalap keretében felhozott további érveket, másrészt a Bizottság azon érveit, amelyek a Bizottság szóban forgó tagjának személyes vagy családi érdekének hiányán alapulnak, mivel ezek az érvek a szubjektív pártatlanságra vonatkoznak.
- 46 A Törvényszék úgy véli, hogy a teljesség kedvéért meg kell vizsgálni az arra alapított harmadik jogalapot, hogy a Bizottság megsértette az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, amikor a megtámadott határozatban megállapította, hogy a szennyvíztisztítási díj nem járt előnnyel.

A harmadik, az előny fennállására vonatkozó feltételt illetően az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított jogalapról

- 47 Harmadik jogalapjával a felperes azt állítja, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a szennyvíztisztítási díj nem biztosít előnyt meghatározott vállalkozásoknak, tehát nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.
- 48 A harmadik jogalap lényegében két részre oszlik. A jogalap első részében a felperes azt állítja, hogy a piacgazdasági magánszereplő elve nem volt alkalmazható. A második részben úgy érvel, hogy ez az elv – feltételezve annak alkalmazhatóságát – nem teljesül.

A harmadik jogalapnak a piacgazdasági magánszereplő elvének alkalmazhatatlanságára alapított első részéről

- 49 A felperes azt állítja, hogy a piacgazdasági magánszereplő elve nem alkalmazható, mivel először is Dániában nem létezik a szennyvízgyűjtés valódi piaca, másodsor ilyen elvet soha nem alkalmaztak általános hatályú intézkedésre, illetve a terhek csökkentésére vagy a terhek alóli mentesítésre irányuló intézkedésre, harmadszor pedig a Bizottság nem vizsgálta meg a sávós rendszernek a vágóhidak ügyfeleire és beszállítóira gyakorolt hatásait.
- 50 A Dán Királyság által támogatott Bizottság vitatja a felperes érvelését.
- 51 Előljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése több kumulatív feltételt határoz meg ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedés állami támogatásnak minősüljön, köztük azt a feltételt, amely szerint a szóban forgó állami intézkedésnek adott esetben szelektív előnyt kell biztosítania a kedvezményezett vállalkozás vagy vállalkozások számára (lásd: 2022. november 17-i Volotea és easyJet kontra Bizottság ítélet, C-331/20 P és C-343/20 P, EU:C:2022:886, 102. és 103. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). E tekintetben az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „előnyt” biztosít minden olyan állami intézkedés, amely formájától és céljaitól függetlenül közvetlenül vagy közvetve alkalmas egy vagy több vállalkozás előnyben részesítésére, vagy olyan előnyt biztosít számukra, amelyben szokásos piaci feltételek között nem részesülhettek volna (lásd: 2022. november 17-i Volotea és easyJet kontra Bizottság ítélet, C-331/20 P és C-343/20 P, EU:C:2022:886, 107. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 52 Az ilyen előnynek minősítés főszabály szerint a piacgazdasági magánszereplő elvének alkalmazásával történik, kivéve, ha az adott esetben vitatott állami magatartás és a magánszereplő magatartása nem hasonlítható össze, mivel az állami magatartás elválaszthatatlanul kapcsolódik egy olyan infrastruktúra meglétéhez, amelyet magánszereplő soha nem tudott volna létrehozni, vagy ha az állam közhatalmi minőségében járt el, ugyanakkor a közhatalmi jogkörök pusztá gyakorlása, mint például a jogalkotási vagy adóügyi intézkedések alkalmazása, önmagában éppúgy nem vonja maga után ezen elv alkalmazhatatlanságát, mint ahogyan a közpolitikai célok követése sem (lásd ebben az értelemben: 2022. november 17-i Volotea és easyJet kontra Bizottság ítélet, C-331/20 P és C-343/20 P, EU:C:2022:886, 108. és 120. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ugyanis az említett elvet a szóban forgó állami beavatkozás gazdasági jellege, nem pedig az ennek érdekében alkalmazott eszközök teszik alkalmazhatóvá (2017. szeptember 20-i Bizottság kontra Frucona Košice ítélet, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 27. pont).
- 53 A jelen ügyben a szóban forgó intézkedés a szennyvíztisztítás díjszabására vonatkozik. E tekintetben a szennyvíztisztítási szolgáltatást az infrastruktúra üzemeltetői nyújtják, többek között a jelen ügyben szóban forgó szennyvíztisztítási díjból származó ellenérték fejében. Közelebbről az intézkedés célja és hatása a legnagyobb vízfogyasztókra alkalmazott díjszabás csökkentése. Az tehát az infrastruktúra üzemeltetője által bizonyos ügyfeleinek nyújtott mennyiségi kedvezményhez hasonlítható, így a szóban forgó állami magatartás összehasonlítható egy magánszereplő magatartásával.
- 54 Ezért a szennyvíztisztítási díj általános jellegétől függetlenül a dán hatóságoknak az említett intézkedés elfogadásával kapcsolatos beavatkozása gazdasági jellegű, így az ebből eredő bármilyen előnyt a fenti 52. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a magánszereplő elve alapján kell értékelni.
- 55 Egyrészt ezt a következtetést nem kérdőjelezi meg a felperesnek a szennyvíztisztítási piac hiányára alapított érve. Önmagában ez a körülmény ugyanis még bizonyítottsága esetén sem tenné alkalmazhatatlanná a magánszereplő elvét, mivel az állami vállalkozás és a magánvállalkozás helyzetének összehasonlítására vonatkozó lehetőség hiányában a szokásos piaci feltételeket, amelyek szükségszerűen hipotetikusak, a rendelkezésre álló objektív és ellenőrizhető tényezők alapján kell értékelni (lásd ebben az értelemben: 2003. július 3-i Chronopost és társai kontra Uflex és társai ítélet, C-83/01 P, C-93/01 P és C-94/01 P, EU:C:2003:388, 38. pont).
- 56 Másrészt, ami a felperes azon érvelését illeti, hogy a Bizottság nem vizsgálta a sávós rendszernek a vágóhidak ügyfeleire és beszállítóira gyakorolt hatásait, meg kell állapítani, hogy a felperes ezzel az érveléssel valójában nem azt állítja, hogy a magánszereplő elve nem volt alkalmazható, hanem az említett elv Bizottság általi alkalmazását kifogásolja. Az említett érv tehát a jelen ügy szempontjából irreleváns.
- 57 A fentiek alapján meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben alkalmazni kellett a piacgazdasági magánszereplő elvét, és ennek megfelelően a harmadik jogalap első részét el kell utasítani.

A harmadik jogalapnak a piacgazdasági magánszereplő elvének téves alkalmazására alapított második részéről

- 58 A harmadik jogalap második részében a felperes azt állítja, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a piacgazdasági magánszereplő elvét.

- 59 E tekintetben többek között azt kifogásolja, hogy a piacgazdasági magánszereplő elvének alkalmazásakor a Bizottság az átlagos értékeket vette figyelembe az egyes használók költségeinek a 2016. évi közlemény 228. pontjában megkövetelt vizsgálata nélkül. A Bizottság e tekintetben ellentmondásba került önmagával, amikor a megtámadott határozatban a 228. pont alkalmazhatóságát állapította meg, majd az elemzését korlátozott számú szennyvíztisztító telepre vonatkozó átlagértékekre alapozta. A felperes továbbá azt kifogásolja, hogy a Bizottság állandó költségként kezelte a csővezetékek lefektetésével kapcsolatos költségeket, és azokat egyenlő mértékben hárította át a különböző használókra, annak ellenére, hogy ezeket a csővezetékeket csak bizonyos, a szennyvíztisztító teleptől távol eső vállalkozások veszik igénybe. Végül arra hivatkozik, hogy ellentétben azzal, amit a Bizottság a megtámadott határozatban állított, valójában rendkívül nehéz lenne a vállalkozások számára a meglévő szennyvíztisztító létesítmények hálózatáról való leválás.
- 60 A Dán Királyság által támogatott Bizottság vitatja a felperes érvelését.
- 61 Először is a Bizottság hangsúlyozza, hogy annak eldöntéséhez, hogy az infrastruktúra végső használói előnyben részesülnek-e, az infrastruktúra üzemeltetőjének nézőpontjából kell kiindulnia. Ezért álláspontja szerint meg kellett állapítania, hogy a szennyvíztisztító telep üzemeltetőjével azonos helyzetben lévő gazdasági magánszereplő a sávos rendszert alkalmazta volna, és ennek következtében a felperesnek a vágóhidak díjainak összehasonlításán alapuló érvelése irreleváns.
- 62 Másodsor, a Bizottság vitatja, hogy a megtámadott határozatban tévesen alkalmazta volna a 2016. évi közlemény 228. pontját. Ebben a tekintetben a Bizottság mindenekelőtt azzal érvel, hogy mivel a sávos rendszer általánosan alkalmazandó a szennyvíztisztító telepek valamennyi használójára Dánia területén, nem volt köteles megvizsgálni az egyes egyéni használók által megfizetett szennyvíztisztítási díj összegét. Ezt követően hangsúlyozza, hogy a sávos rendszer olyan képleten alapul, amely dán területen minden használó számára lehetővé teszi az összeg kiszámítását, az állandó költségeknek az összes használó közötti egyenlő felosztásával, valamint a változó költségeknek az egyes használókra terhelésével. Végül a Bizottság azt állítja, hogy megvizsgálta, hogy az e képlet alapján kiszámított csökkentett díjak fedezték-e a szennyvíztisztító telepek üzemeltetőinél felmerült költségeket, ami megfelelő alap volt annak megállapításához, hogy a piacgazdasági magánszereplő elve teljesült.
- 63 Harmadszor, a Bizottság vitatja a felperesnek a csővezetékekkel kapcsolatos költségek figyelmen kívül hagyására vonatkozó érvelését, rámutatva, hogy a csővezeték-hálózat fektetése, karbantartása és üzemeltetése minden használó számára azonos feltételek mellett előnyös, így ezeket a költségeket nem egy adott használó jelenlétéhez kapcsolódó többletköltségnek, hanem állandó költségnek kell tekinteni, és valamennyi használó között fel kell osztani.
- 64 Negyedszer, a Bizottság egyrészt azt állítja, hogy hatástalan a felperes azon érve, miszerint a nagy vágóhidak nem választhatják a meglévő szennyvíztisztító telepről való leválást, mivel az nem meghatározó azon következtetés szempontjából, hogy a szennyvíztisztítási díj nem jár előnnyel. Másrészt ugyanez az érvelés megalapozatlan, mivel az említett vállalkozásoknak a dán szabályozásban meghatározott és a megtámadott határozatban hivatkozott feltételeknek megfelelően tényleges jogsultságuk van a leválásra.
- 65 A Dán Királyság azt állítja, hogy a sávos rendszer nem biztosít meghatározott vállalkozásoknak előnyt. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a sávos rendszer alapján kiszámított különböző díjak csupán a szennyvíztisztító telepek üzemeltetői által ténylegesen viselt költségeket tükrözik,

mégpedig a valóságához jobban igazodó módon, mint a 633/2010. sz. törvényben előírt egységes köbméterenkénti díj. A Dán Királyság szerint egy gazdasági magánszereplő ilyen díjszabási struktúrát fogadott volna el, hiszen mindenekelőtt arra törekedne, hogy fedezze költségeit és megtartsa legfontosabb ügyfeleit. Ezenkívül, ami a felperes azon érvét illeti, amely szerint a sávós rendszer nem veszi figyelembe az egyes használók saját csővezetékeivel kapcsolatos költségeket, a Dán Királyság hangsúlyozza, hogy a jelen ügyben szóban forgó szennyvíztisztítási díj nem az egyetlen, a szennyvíztisztító telepek üzemeltetőinek fizetendő díj, és hogy a 902/2013. sz. törvény előírja az úgynevezett csatlakozási díjat is, amely egyszeri, rögzített összegű, és akkor kell megfizetni, amikor az infrastruktúrához egy telket csatlakoztatnak, továbbá a földrajzi szolidaritás elvén alapul, amely szerint a csatlakozási díj ugyanaz függetlenül a szóban forgó telek és az érintett szennyvíztisztító létesítmény közötti távolságtól.

- 66 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a piacgazdasági magánszereplő elvének alkalmazása azt jelenti, hogy a Bizottság az adott ügy valamennyi releváns körülményét figyelembe vevő átfogó értékelés alapján bizonyítja, hogy a szóban forgó állami intézkedés által kedvezményezett vállalkozás vagy vállalkozások nyilvánvalóan nem részesültek volna összehasonlítható előnyben a megfelelően körütekintő és gondos, a lehető legközelebbi helyzetben lévő és a szokásos piaci feltételek között eljáró magánszereplőtől. Ezen átfogó értékelés keretében a Bizottságnak figyelembe kell vennie minden olyan lehetőséget, amelyet egy ilyen gazdasági szereplő észszerűen mérlegelhetett volna, minden olyan rendelkezésre álló információt, amely jelentősen befolyásolhatta a döntését, valamint az előny nyújtására vonatkozó határozat meghozatalának időpontjában előre látható fejleményeket (lásd: 2022. november 17-i Volotea és easyJet kontra Bizottság ítélet, C-331/20 P és C-343/20 P, EU:C:2022:886, 113. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 67 A Bizottságnak különösen azt kell értékelnie, hogy az ügylet, amellyel az előnyt szerezték, az adott időpontban gazdaságilag, kereskedelmileg és pénzügyileg észszerűnek tekinthető-e, figyelembe véve annak rövid vagy hosszabb távú jövedelmezőségi kilátásait és az egyéb kereskedelmi vagy gazdasági érdekeket, amelyek az ügyletkezhez kapcsolódtak (lásd: 2022. november 17-i Volotea és easyJet kontra Bizottság ítélet, C-331/20 P és C-343/20 P, EU:C:2022:886, 114. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a Bizottság által a piacgazdasági magánszereplő kritériumának alkalmazása során elvégzendő vizsgálat összetett gazdasági értékelés elvégzését igényli, amelynek keretében a Bizottság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik (lásd: 2022. november 10-i Bizottság kontra Valencia Club de Fútbol ítélet, C-211/20 P, EU:C:2022:862, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) és a Bizottság által az állami támogatások területén végzett összetett gazdasági értékelések felett az uniós bíróságok által gyakorolt felülvizsgálat keretében az uniós bíróság a Bizottság gazdasági értékelését nem helyettesítheti a sajátjával. Az uniós bíróságnak mindazonáltal meg kell vizsgálnia a hivatkozott bizonyítékok tárgyi valóságosságát, megbízhatóságát és koherenciáját, és azt is ellenőriznie kell, hogy e bizonyítékok tartalmazzák-e az adott összetett helyzet értékeléséhez figyelembe veendő összes releváns adatot, és alkalmasak-e arra, hogy alátámasszák a belőlük levont következtetéseket (lásd: 2021. november 11-i Autostrada Wielkopolska kontra Bizottság és Lengyelország ítélet, C-933/19 P, EU:C:2021:905, 117. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 69 Ebben a tekintetben a Bizottság köteles annak bizonyítására, hogy a piacgazdasági magánszereplő elvének alkalmazási feltételei teljesülnek-e (lásd: 2020. március 26-i Larko kontra Bizottság ítélet, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), és ennek a

kötelezettségnek nem lehet eleget tenni pusztán olyan feltevések megfogalmazásával, amelyek nincsenek alátámasztva megfelelő bizonyítékokkal (lásd ebben az értelemben: 2016. március 16-i Frucona Košice kontra Bizottság ítélet, T-103/14, EU:T:2016:152, 205. pont).

- 70 E megfontolások fényében kell megvizsgálni a felperes azon érvelését, amely a Bizottság által a megtámadott határozatban a piactudasági magánszereplő elve alkalmazásának módját vitatja.
- 71 Elsősorban meg kell állapítani, hogy a Bizottság azon következtetés levonásához, amely szerint a szennyvíztisztítási díj nem jár az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett előnnyel, mivel megfelel a piactudasági magánszereplő elvének, a 2016. évi közlemény 228. pontjának második, harmadik és negyedik mondatában előírt, a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszert vette alapul. Egyrészt a megtámadott határozat 36. pontjában megismételte ezeket a mondatokat. Másrészt ugyanezen határozat 42. pontjában megállapította, hogy „a [2016. évi közlemény] 228. pontjának megfelelően a [szennyvíztisztítási díj] révén az egyes szennyvíztisztító telepek használói hozzájárulnak e telep nyereségességéhez”.
- 72 E tekintetben a Bizottság feladata, hogy a fenti 68. pontban hivatkozott széles körű mérlegelési jogkörének keretében kiválassza a megfelelő módszert azon kötelezettségével összefüggésben, hogy a vitatott ügylet valamennyi lényeges tényezőjének és összefüggésének teljes körű elemzését elvégezze, beleértve a kedvezményezett vállalkozás helyzetét és az érintett piacot, annak megállapítása érdekében, hogy a kedvezményezett vállalkozás olyan gazdasági előnyhöz jutott-e, amelyhez rendes piaci körülmények között nem jutott volna hozzá (lásd ebben az értelemben: 2018. december 13-i Ryanair és Airport Marketing Services kontra Bizottság ítélet, T-165/15, EU:T:2018:953, 142. pont; 2021. szeptember 29-i TUIfly kontra Bizottság ítélet, T-447/18, nem tették közzé, EU:T:2021:625, 80. pont).
- 73 Ha azonban a Bizottság iránymutatásokat vagy közleményt fogad el azon kritériumok meghatározása céljából, amelyeket mérlegelési jogkörének gyakorlása során alkalmazni kíván, ez a mérlegelési jogkör önkorlátozását eredményezi, hiszen a Bizottságnak meg kell felelnie a saját maga által előírt indikatív szabályoknak, amennyiben ezek a szabályok nem térnek el a Szerződés szabályaitól. Ennélfogva az uniós bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a Bizottság tiszteletben tartotta-e az általa elfogadott szabályokat (lásd ebben az értelemben: 2004. december 1-jei Kronofrance kontra Bizottság ítélet, T-27/02, EU:T:2004:348, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 74 Ezért a Bizottság, amikor a 2016. évi közlemény 228. pontjának második, harmadik és negyedik mondatában előírt, a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszer alkalmazását választotta, főszabály szerint köteles volt megfelelni az ott meghatározott feltételeknek. A 2016. évi közlemény említett 228. pontjának második, harmadik és negyedik mondatában a Bizottság a következőképpen határozta meg mérlegelési jogkörét:

„A Bizottság szerint olyan infrastruktúrák állami finanszírozása esetében, amelyek minden használó számára hozzáférhetőek és nem bizonyos használó(ka)t szolgálnak, akkor teljesül a piactudasági szereplő teszt, ha az infrastruktúra használói – az előzetes vizsgálat szerint – arányosan hozzájárulnak a projekt/üzemeltető nyereségességéhez. Ez a helyzet, amikor az infrastruktúra üzemeltetője olyan kereskedelmi megállapodásokat köt egyéni használókkal, amelyek lehetővé teszik az ilyen megállapodásokból eredő díjak fedezését észszerű nyereségráta mellett, megbízható középtávú kilátások alapján. Ezenkívül az elemzés során figyelembe kell venni az üzemeltető számára az adott használó tevékenységével kapcsolatban keletkező valamennyi többletbevételt és várható többletköltséget.”

- 75 Ebből következik, hogy a 2016. évi közlemény 228. pontjának második mondata szerint annak megállapításához, hogy a minden használó számára hozzáférhető nem fenntartott közcélú infrastruktúra üzemeltetője piaci feltételek mellett bocsátja-e azt a vállalkozások rendelkezésére, meg kell vizsgálni, hogy az említett infrastruktúra „használói” hozzájárulnak-e annak jövedelmezőségéhez, ugyanezen közlemény egyes nyelvi változatai szerint „arányosan” (lásd e tekintetben a francia vagy a dán nyelvi változatot), illetve más nyelvi változatok szerint „fokozatosan” (lásd e tekintetben az angol, a német, a spanyol vagy a román nyelvi változatot). Ezért meg kell állapítani, hogy a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszer megköveteli a többlet (vagy marginális) költségek és a többlet (vagy marginális) bevételek meghatározását – amelyek az infrastruktúra egy további használó általi igénybevétele által közvetlenül okozott költségek és bevételek – annak megítélése érdekében, hogy ez utóbbi jelenléte hozzájárul-e a jövedelmezőséghez. Ezért a „használók” kifejezés többes számban történő alkalmazása ellenére ez a módszer főszabály szerint azt jelenti, hogy az infrastruktúra minden egyes használójának jelenlétéből eredő költségeket és bevételeket meg lehet határozni.
- 76 Ezt az értelmezést alátámasztja először is a 2016. évi közlemény 228. pontjának harmadik mondata, amely szerint a használók progresszíven járulnak hozzá az infrastruktúra jövedelmezőségéhez, amikor az infrastruktúra üzemeltetője „az egyéni használókkal” olyan megállapodásokat köt, amelyek lehetővé teszik számára, hogy – észszerű nyereségráta mellett, megbízható középtávú kilátások alapján – fedezze az azokból eredő összes költséget.
- 77 Másodsor, a 2016. évi közlemény 228. pontjának negyedik mondata szerint a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszer magában foglalja az összes többletbevétel és az összes olyan többletköltség figyelembevételét, amely az infrastruktúra üzemeltetője számára várhatóan keletkezik „a használó” tevékenységével kapcsolatban; ez utóbbi ugyan egyes számban szerepel, a 2016. évi közlemény egyes nyelvi változataiban azonban a „konkrét használó” (lásd e tekintetben az angol, olasz, spanyol és román nyelvű változatot) vagy az „érintett használó” (lásd e tekintetben a német nyelvű változatot) fogalmára is hivatkoznak.
- 78 Harmadszor, a 2016. évi közlemény 228. pontjának végén található 330. lábjegyzetben a Bizottság egyrészt a Németország által a Propapier PM2 GmbH javára nyújtott állítólagos infrastruktúra-támogatásról – SA.36147 (C 30/10) (korábbi NN 45/10; korábbi CP 327/08) számú állami támogatásról szóló, 2014. október 1-jei (EU) 2015/508 határozatára (HL 2015. L 89., 72. o.) hivatkozik, amely egy infrastruktúra egy meghatározott használója számára állítólagosan előnyt biztosító kedvezményes díj vizsgálatára vonatkozott, és amelyben a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszert alkalmazta. Másrészt ugyanebben a lábjegyzetben a Bizottság hivatkozik a repülőtereknek és a légitársaságoknak nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatásának (HL 2014. C 99., 3. o., a továbbiakban: 2014. évi iránymutatás) 61–64. pontjára, amely a repülőterek által az egyes légitársaságokkal kötött megállapodások értékelésével foglalkozik (lásd a 2014. évi iránymutatás 61. pontját), amellyel kapcsolatban ebben a közleményben, a 2016. évi közlemény 228. pontjához hasonlóan, a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszer került megállapításra.
- 79 Ilyen körülmények között, amint arra a felperes helyesen rámutat, a 2016. évi közlemény 228. pontjában meghatározott, a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszernek a sávos rendszerre történő alkalmazása érdekében a Bizottságnak minden egyes szennyvíztisztító létesítményhez csatlakozó vállalkozás esetében meg kellett vizsgálnia, hogy a sávos rendszer szerint fizetett szennyvíztisztítási díj fedezheti-e a szóban forgó infrastruktúra használatából eredő költségeket.

- 80 Márpedig a felek egyetértenek abban, hogy a Bizottság nem tudta megvizsgálni a dániai szennyvíztisztító létesítményeket használó egyes vállalkozások saját költségeit és bevételeit, hiszen az ország kilencvennyolc települése közül csak hat település összes költségére és összes bevételére vonatkozó átlagos adatokra támaszkodott.
- 81 Következésképpen a felperes megalapozottan állítja, hogy a Bizottság azáltal, hogy kizárólag ezekre az adatokra támaszkodott, figyelmen kívül hagyta a 2016. évi közlemény 228. pontjában a mérlegelési jogkörére vonatkozóan általa megállapított korlátokat.
- 82 Mindenesetre, még ha a Bizottság – az egyes használók esetében elvégzett vizsgálat nélkül – alkalmazhatta volna is a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszert, egy ilyen módszer legalábbis megkövetelte volna, hogy ellenőrizni tudja, hogy a sávos rendszer olyan megközelítésen alapul-e, amely lehetővé teszi, hogy a többletköltségek, azaz a szennyvíztisztító telep használatából közvetlenül eredő költségek kellő valószínűséggel felosztásra kerüljenek a használók között.
- 83 E tekintetben a Bizottság a megtámadott határozat 39. pontjában először is megállapította, hogy a sávos rendszer a szennyvíztisztító telepek üzemeltetői által viselt teljes költségeknek az összes használó között egyenlően megosztott állandó költségekre és a fogyasztásuk alapján az egyes használókat terhelő változó költségekre történő felosztásán alapul. Másodsor, ugyanezen határozat 40. és 41. pontjában a Bizottság úgy vélte, hogy a szennyvíztisztítási díjból származó bevétel a 2. és 3. sáv szerinti díjak alkalmazása után elegendő a szennyvíztisztító telepek üzemeltetői által viselt összes költség fedezésére, a dán hatóságok azon becslése alapján, hogy e költségek 20%-a vagy akár 30%-a változó költség, 70%-a vagy 80%-a pedig állandó költség (lásd a fenti 11. pontot).
- 84 Ezekből a megfontolásokból kétségtelenül az tűnik ki, hogy a dán hatóságok által alkalmazott megközelítés szerint a szennyvíztisztítási díj változó része a szennyvíztisztító telep üzemeltetőjénél felmerülő változó költségektől és az egyes használóktól függ.
- 85 A Bizottság információkérésére adott 2017. május 18-i válaszukban azonban a dán hatóságok kifejtették, hogy a sávos rendszer kidolgozásának alapjául szolgáló megközelítésben a változó költségek csak a használó által fogyasztott vízmennyiséghez kapcsolódó működési költségeket (OPEX) tartalmazzák.
- 86 Ebből következik, hogy – amint azt a felperes lényegében állítja – minden olyan költség, amely nem kapcsolódik az elfogyasztott vízmennyiséghez, állandó költségnek minősült, ezért még akkor is felosztásra került a különböző használók között, ha ezek a költségek kizárólag egy meghatározott használónak a hálózaton való jelenléte miatt merültek fel. Ez a helyzet különösen a tőkekiadások (CAPEX) esetében, mint például a csővezeték-hálózat létrehozásához és bővítéséhez kapcsolódó kiadások, amelyek mind állandó költségnek minősültek, még akkor is, ha e kiadások egyetlen célja egy meghatározott használó hálózathoz való csatlakoztatása volt. E tekintetben a Törvényszék kérdésére válaszolva a Dán Királyság – bár elismerte, hogy e költségek a szennyvíztisztító telep és a használó közötti távolságtól függően változnak – kijelentette, hogy a földrajzi szolidaritás elve alapján ezek a költségek egyenlően oszlanak meg valamennyi használó között.

- 87 A megtámadott határozat 38. pontjában a Bizottság ezért tévesen állította, hogy megvizsgálta, hogy a szennyvíztisztítási díj, amelyet a sávós rendszer szerint határoztak meg, lehetővé teszi-e a középtávon felmerülő többletköltségek fedezését, ami szerinte magában foglalta „az összes kiadási vagy beruházási kategóriát, mint például a használó jelenlétéből eredő személyzeti, felszerelési és beruházási költségeket”.
- 88 Következésképpen egyértelmű, hogy a sávós rendszer alapjául szolgáló megközelítés nem tette lehetővé a szennyvíztisztító telepek üzemeltetői által viselt többletköltségek megfelelő meghatározását.
- 89 Továbbá nem vehető figyelembe a Dán Királyság azon érve, hogy a használók szennyvíztisztító hálózathoz való csatlakozásáért külön díj fizetendő (lásd a fenti 65. pontot), mivel a Bizottság nem vette figyelembe ezt a díjat a megtámadott határozatban szereplő értékelésében, amelyben arra a következtetésre jutott, hogy a sávós rendszer alapján meghatározott szennyvíztisztítási díj nem jár előnnyel. Ebből következően, az ilyen érvek figyelembevétele a megtámadott határozat indokolásának Törvényszék általi megváltoztatását eredményezné, ellentétben az állandó ítélkezési gyakorlattal, amely szerint az uniós bíróság megsemmisítés iránti kereset alapján nem helyettesítheti a saját indokolásával a megtámadott jogi aktust kibocsátó intézmény indokolását (lásd: 2021. május 5-i ITD és Danske Fragtmænd kontra Bizottság ítélet, T-561/18, EU:T:2021:240, 249. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 90 Mindenesetre ez a külön díj – mivel az a földrajzi szolidaritás elve alapján minden használó esetében azonos, függetlenül a szennyvíztisztító teleptől való távolságtól – azt sem nem teszi lehetővé, hogy egy konkrét használóra terheljék a hálózathoz való csatlakozása miatt felmerülő konkrét költségeket.
- 91 A fentiekből következik, hogy a Bizottság – figyelmen kívül hagyva a mérlegelési jogkörére vonatkozó, a 2016. évi közlemény 228. pontjában foglalt korlátokat – a jövedelmezőség előzetes elemzésére vonatkozó módszer alapján úgy ítélte meg, hogy a szennyvíztisztítási díj megfelel a piacgazdasági magánszereplő elvének.
- 92 Másodsorban, amint arra a fenti 67. bekezdésben rámutattunk, a gazdasági magánszereplők tevékenységét főszabály szerint a jövedelmezőségi kilátások vezérik. Az állami szereplő valamely vállalkozás javára történő beavatkozása nem tekinthető a piacgazdasági magánszereplő elvével összhangban lévőnek, ha az a jövedelmezőségre vonatkozó bármely kilátást még hosszú távon is figyelmen kívül hagyja (lásd ebben az értelemben: 2020. december 10-i Comune di Milano kontra Bizottság ítélet, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 114. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 93 Ezenfelül a Bizottság mind a 2016. évi közlemény 228. pontjában, mind a 2014. évi iránymutatás 63. pontjában a piacgazdasági magánszereplő elvének való megfelelést kifejezetten az infrastruktúra üzemeltetője számára biztosított „észszerű nyereségrátára” vonatkozó követelménytől tette függővé, amennyiben az ilyen üzemeltető előnyt biztosít az infrastruktúra használóinak.
- 94 Márpedig a jelen ügyben, amint az különösen a megtámadott határozat 37. és 38. pontjából kitűnik, és amint azt a Törvényszék pervezető intézkedés keretében feltett kérdésére adott válaszában jelezte, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az új sávós rendszer által bevezetett

- kedvezmények kizárólag azzal a feltétellel felelhetnek meg a piacgazdasági magánszereplő elvének, hogy a szennyvíztisztítási díj fedezi a szennyvíztisztító telepek üzemeltetőinél felmerült költségeket.
- 95 Egy ilyen értékelés alapján, amely még hosszú távon is figyelmen kívül hagyja a jövedelmezőség bármilyen kilátását, a Bizottság – amely köteles bizonyítani a piacgazdasági magánszereplő elvének alkalmazására vonatkozó feltételek teljesülését (lásd a fenti 69. pontot) – nem tudta alátámasztani, hogy a szóban forgó díj megfelel ennek az elvnek, amit lényegében a felperes is állít.
- 96 A Törvényszék által feltett kérdésre válaszolva a Dán Királyság kijelentette továbbá, hogy a szennyvíztisztítási díj meghatározására vonatkozó szabályokat az „önfinanszírozás” elve szabályozza, amely egyrészt megköveteli, hogy e díj összege legyen elegendő a szennyvíztisztító telep üzemeltetője által viselt költségek fedezésére, másrészt pedig kizárja annak lehetőségét, hogy az ilyen üzemeltető magának tartsa fenn a nyereségrátát, hiszen a többletet újra be kell fektetni, és a részvényeseknek semmilyen osztalék nem fizethető ki.
- 97 Ezen túlmenően, a felek egyetértenek abban, hogy a sávos rendszer alkalmazása a szennyvíztisztítási díj összegének általános csökkenését eredményezi az általa felváltott egységes díjrendszerhez képest. E tekintetben, ahogyan azt a tárgyaláson elismerte, a Bizottság a sávos rendszernek a piacgazdasági magánszereplő elvével való összeegyeztethetőségét anélkül értékelte, hogy megvizsgálta volna azt a kérdést, hogy az ilyen gazdasági szereplő még akkor is felhagyott volna-e az egységes díjrendszerrel a sávos rendszer javára, ha ez utóbbi kevésbé tűnik nyereségesnek. A jövedelmezőségnek a 2016. évi közlemény 228. pontjában meghatározott előzetes elemzése – amelynek feltételeit a fenti 74. pont tartalmazza – azonban arra utal, hogy a Bizottság által vizsgált nemzeti intézkedés „arányosan” járul hozzá az infrastruktúra-üzemeltető jövedelmezőségéhez, így a piacgazdasági magánszereplő elvének való megfelelés érdekében az említett intézkedésnek – még ha csak hosszú távon is – növelnie kell ezt a jövedelmezőséget, nem pedig csökkentenie.
- 98 Azt a következtetést kell tehát levonni, hogy a Bizottság azáltal, hogy nem vizsgálta meg, hogy a szennyvíztisztítási díj lehetővé teszi-e a szennyvíztisztító telepek üzemeltetői számára, hogy nyereségrátát tartsanak fenn maguk számára, megsértette a piacgazdasági magánszereplő elvét, ennél fogva az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését.
- 99 Harmadsorban, a felperes vitatja a Bizottság által a megtámadott határozat 43–45. pontjában foglalt értékelést, amely szerint magas víztisztítási díjak fenntartása lényegében azzal a kockázattal jár, hogy a 3. sávba tartozó nagyvállalkozások úgy döntenek, hogy saját szennyvíztisztító telepet hoznak létre, és leválnak a központi szennyvíztisztító hálózatról, és így már nem lesznek a szennyvíztisztítási díj alanyai.
- 100 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a Bizottság állításával ellentétben ez az érv nem hatástalan. Ezzel az érveléssel ugyanis a felperes egy olyan körülményt vitat, amelyet a megtámadott határozatban a Bizottság figyelembe vett azon következtetés alátámasztására, hogy a szennyvíztisztítási díj megfelel a piacgazdasági magánszereplő elvének, ezért nem járt előnnyel, és nem minősül állami támogatásnak (lásd a fenti 12. pontot).
- 101 A Bizottságnak a központi szennyvíztisztító hálózatról való leválás lehetőségére vonatkozó értékelésének megalapozottságát illetően meg kell jegyezni, hogy először is ez a lehetőség a 2017. december 12-i bekezdésgörög nr. 1469 om spildevandstilladelse m.v. efter miljøbeskyttelseslovens Kapitel 3 og 4 (a környezet védelméről szóló, 2017. december 12-i törvény

3. és 4. fejezete alapján kiadott szennyvíztisztítási engedélyekről szóló 1469. sz. rendelet) 16. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott számos kumulatív érdemi feltétel teljesülésétől függ. Ezek a rendelkezések különösen azt írják elő, hogy az ilyen leválást csak akkor lehet engedélyezni, ha egyrészt a szennyvíztisztító telep üzemeltetőjének teljes finanszírozása nem csökken jelentősen, másrészt az említett telep műszaki szempontból továbbra is megfelelően működhet. Így, amint arra a felperes helyesen hivatkozik, az ilyen feltételeket aligha fogják teljesíteni a 3. sávba tartozó használók, amelyek a legnagyobbak, és amelyek leválása ezért műszaki és pénzügyi szempontból a legnagyobb valószínűséggel fogja befolyásolni a szennyvíztisztító telep megfelelő működését.
- 102 Másodsor, még ha az előző pontban hivatkozott feltételek teljesülnek is, a központi szennyvíztisztító hálózatról való leválás lehetősége nem minősül szerzett jognak, hanem az önkormányzati hatóságok engedélyéhez kötött, amelyek e tekintetben széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, amint azt a Dán Királyság a tárgyaláson világosan kifejtette.
- 103 Harmadszor, a Törvényszék által a pervezető intézkedés keretében feltett kérdésre válaszolva a Bizottság és a Dán Királyság kijelentette, hogy a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában nem tudtak olyan konkrét esetről, hogy valamely vállalkozás teljesen levált volna a központi szennyvíztisztító hálózatról, amelyhez csatlakoztatva volt, hogy saját szennyvíztisztító telepet létesítsen.
- 104 Ebből következik, hogy a 3. sávba tartozó használók központi szennyvíztisztító hálózatról való leválásának kockázata, amelyet a Bizottság a megtámadott határozat 43–45. pontjában figyelembe vett, hipotetikus és nem kellően megalapozott. Következésképpen a Bizottság, amikor úgy ítélte meg, hogy egy gazdasági magánszereplő a szennyvíztisztítási díj összegének meghatározásakor figyelembe vette ezt a kockázatot, nem tett eleget a fenti 69. pontban említett ítélkezési gyakorlat alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek.
- 105 A fentiekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság megsértette az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, valamint a 2016. évi közlemény 228. pontját, amikor úgy ítélte meg, hogy a szennyvíztisztítási díj nem jár előnnyel, mivel arról egy gazdasági magánszereplő döntött. Következésképpen a harmadik jogalapnak helyt kell adni.
- 106 A fentiek összességére tekintettel helyt kell adni a második jogalapnak, valamint a teljesség kedvéért a harmadik jogalapnak is, ennél fogva meg kell semmisíteni a megtámadott határozatot, anélkül hogy a felperes által felhozott többi jogalapot meg kellene vizsgálni.

A költségekről

- 107 A Törvényszék eljárási szabályzatának 219. cikke szerint a Törvényszék azt követően hozott határozataiban, hogy a határozatot hatályon kívül helyezték és az ügyet visszautalták hozzá, határoz az előtte indított eljárásokkal és a Bíróság előtti fellebbezési eljárásokkal kapcsolatos költségekről.
- 108 A fellebbezés tárgyában hozott ítéletben a Bíróság hatályon kívül helyezte az eredeti végzést, és a költségekről nem határozott. A Törvényszék feladata tehát, hogy a jelen ítéletben határozzon egyrészt az előtte indított eljárásokkal – vagyis a T-486/18. és a T-486/18. RENV. sz. ügyben folytatott eljárásokkal – kapcsolatos valamennyi költségről, másrészt pedig a fellebbezési eljárással, vagyis a C-99/21. P. sz. ügyben folytatott eljárással kapcsolatos költségekről.

- 109 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 110 Mivel a Bizottság mind a fellebbezési eljárásban, mind pedig a jelen visszautalási eljárásban pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen ügygel, valamint a T-486/18. és a C-99/21. P. sz. ügygel kapcsolatban felmerült költségek viselésére.
- 111 Továbbá az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Dán Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A Törvényszék az SA.37433 (2017/FC) – Dánia állami támogatással kapcsolatban 2018. április 19-én hozott C(2018) 2259 final bizottsági határozatot megsemmisíti.**
- 2) **Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit, valamint a Danske Slagtermestre részéről a Törvényszék és a Bíróság előtt indított eljárásokkal kapcsolatban felmerült költségeket.**
- 3) **A Dán Királyság maga viseli saját költségeit.**

Spielmann

Gålea

Tóth

Kihirdetve Luxembourgban, a 2024. április 10-i nyilvános ülésen.

Aláírások

ⁱ — A jelen szöveg tárgyszavakat tartalmazó részében, 3. pontjában, továbbá ennek nyomán az azt követő pontokban az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.